

РОЗВИТОК ТА ФОРМУВАННЯ КОНКУРСІВ ПЕРУКАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА В УКРАЇНІ

УДК 7.092:391.5:687.53(477)

Шмегельська Ю. В. Розвиток та формування конкурсів перукарського мистецтва в Україні. У статті розкривається початковий та поступовий еволюційний процес розвитку конкурсів перукарського мистецтва в масштабному русі індустрії моди. Останнім часом в Україні спостерігається помітна активізація інтересу до тих аспектів культури буття, які раніше ігнорувалися. Тому, зауважимо, індустрія моди в нашій країні набуває активного розвитку, підвищується інтерес до напрямку «Дизайн» та спеціальності «перукарське мистецтво».

Висвітлюються поняття щодо перукарського мистецтва, індустрії моди та індустрії краси.

Увагу звернено на навчальні заклади, які готують фахівців в області перукарського мистецтва, дбають про їх розвиток та проводять конкурси професійного спрямування різного рівня. Увагу акцентовано на особистості, які зробили вагомий внесок у розвиток перукарського мистецтва в Україні та за її межами. Виявлено професійні організації перукарів, що сприяють створенню національного і міжнародного конкурсного руху.

Ключові слова: перукарське мистецтво, конкурси, фестивалі, зачіски, індустрія моди.

Шмегельская Ю. В. Развитие и формирование конкурсов парикмахерского искусства в Украине. В статье раскрывается начальный и постепенный эволюционный процесс развития конкурсов парикмахерского искусства в масштабном движении индустрии моды. В последнее время в Украине наблюдается заметная активизация интереса к тем аспектам культуры бытия, которые раньше игнорировались. Поэтому, заметим, индустрия моды в нашей стране обретает активное развитие, повышается интерес к направлению «Дизайн» и специальности «парикмахерское искусство».

Освещаются понятия парикмахерского искусства, индустрии моды и индустрии красоты.

Внимание обращено на учебные заведения, которые готовят специалистов в области парикмахерского искусства, заботятся об их развитии и проводят конкурсы профессионального направления разных уровней.

Внимание акцентировано на личности, которые внесли весомый вклад в развитие парикмахерского искусства в Украине и за ее пределами. Вывявлены профессиональные организации парикмахеров, способствующие созданию национального и международного конкурсного движения.

Ключевые слова: парикмахерское искусство, конкурсы, фестивали, прически, индустрия моды.

Shmehelska Y. Development and formation of hairdressing competitions in Ukraine. The article reveals the initial and gradual evolutionary process of development of contests of hairdressing art in the large-scale movement of the fashion industry. Recently, in Ukraine, there has been a noticeable revival of interest in those aspects culture Beings that were previously ignored. Therefore, it should be noted that the fashion industry in our country is actively developing, and interest in the direction of design and specialization in hairdressing art is increasing. The concept of hairdressing art, industry, and fashion and beauty industry is covered.

Attention is drawn to the educational institutions that prepare specialists of the bureau of the arts, care about their development and conduct competitions on the professional direction of the different levels.

Attention is focused on the personality who made a great contribution to the development of the director's art in Ukraine and abroad. It was founded professional organizations of hairdressers, contributing to the creation of national and international competitive racing.

Formulation of the problem. Since today there is not enough research on the chosen problem, the issue of successful organization of competitions for hairdressing art needs to be considered in detail. The study of the history of conducting competitions for the professional skill of hairdressers reveals the initial stage of their birth, gradual trends in their development and effectiveness over the

years. Rapid progress of the hairdressing art in the XX century, the dissemination of beauty ideas, fashion trends and creative styling solutions became possible and actuality through the creation of national and international professional bodybuilder organizations. In the modern fashion industry podium shows, festivals of hairdressing art and art-hairstyles show an extremely important place. Despite the fact that the state of hairdressing art in Ukraine is generally characterized as developing, a large number of domestic masters show a high level of professionalism, go to a new level and hold honored prize places not only in all-Ukrainian competitions, but also in international ones.

Progressive development in the field of hairdressing competitions reveals new prospects to the masters, social changes that cause the spread of fashion and raise our country at a higher pace in the world ranking of the fashion industry.

That is why the competition of the contemporary style trends, forms, color solutions, and the most up-to-date technologies is being constantly investigated. But special attention deserves creative methods that express the characteristic features of certain design images that influence the directions of activity of the modern fashion industry as a whole.

The purpose of the article: comparative analysis of hairdressing competitions in Ukraine on the stages of formation until today, reveal the concept of "art", "fashion industry", "beauty industry"; to investigate the essence of competitions of professional direction as a component of the fashion industry; determine the impact of professional contests, podium shows and festivals on the further creativity and development of the master.

Results. In the context of our publication, we explore art as creativity and production. Actually, the set of activities aimed at the production of art, organization of system of using corresponding artistic achievements of the competition and exhibition industry activity to "show business" substantial link which takes hairdressing. Consequently, contests, podium shows, festivals of hairdressing art became an open form of competitions, development of professional skills of participants, as well as a source of new ideas and trends in the fashion business of show business.

The origins of history tell us, however, that by 1960 official competitions between domestic hairdressers were practically not carried out. Only in the early 70's in Ukraine began to hold Republican contests of hairdressing art.

An important contribution to the development of competition of professional direction at this stage does the Union of hairdressers of Ukraine, an international non-profit association – World Skills International (WSI) and the most best specialized schools: Kyiv National University of Culture and the Arts, Bila Tserkva College of Service and Design, Kyiv Academy of Hairdressing, Kiev higher professional school of sewing and hairdressing art. They contribute to the popularization of the fashion industry, organizing and conducting competitions, festivals and shows.

These competitions have already discovered the names of familiar recognized not only in Ukraine but also abroad hairdressing masters who have attained the status of judges' national championships, master class international experts such as W. Dyudenko, I. Frayuk, I. Pykush, B. Mikheieva, T. Vasilyeva, O. Voinova, V. Tarasyuk, O. Filonenko, V. Nikolaev. They are a vivid example to follow masters who are just starting their creative path.

Conclusions. In summary, can be noted that in Ukraine annually contests, festivals, and shows the latest trends in the fashion of hairdressing, which compared with earlier found a new expression transformed absorbed the modern trend of domestic and foreign fashion, expressed as bold ideas eclectic nature so and accentuate everyday, handy home-made hairdressing solutions.

Competitions give us the opportunity to discover new names of talented masters who have the potential to realize themselves in a chosen, creative profession; orient the youth to the choice of a promising profession in specialized domestic educational institu-

tions; to offer viewers incredible impressive sights, presenting models of fantasy hairstyles and interesting collections of art-images of various subjects; change the moral and ethical guidelines of society on the perception of fashion; Assess and improve the quality of service delivery.

Thus, we see that the development of hairdressing industry in contemporary fashion and beauty XXI century. As ever progresses, it becomes international, more active is rampant within the country itself, gradually changing trends.

Today hairdressing contests degenerate into a kind of manifestation of high fashion and Ukraine is honored with prizes in world's championships on a par with other countries.

Keywords: hairdressing, competitions, festivals, hairstyles, fashion.

Постановка проблеми. Оскільки на сьогоднішній день недостатньо досліджень з обраної проблеми, питання успішної організації конкурсів перукарського мистецтва потребує детального розгляду.

Дослідження історії проведення конкурсів фахової майстерності перукарів розкриває початковий етап їх зародження, поступові напрямки їх розвитку й ефективності протягом років. Бурхливий прогрес у ХХ ст. перукарського мистецтва, поширення ідей краси, модних тенденцій та креативних стильових рішень стали можливими та набули актуальності завдяки створенню національних і міжнародних професійних організацій перукарів.

У сучасній індустрії моди надзвичайно важливе місце посідають подумні покази, фестивалі перукарського мистецтва та демонстрації арт-зачісок. Незважаючи на те, що стан перукарського мистецтва в Україні у цілому характеризується як такий, що розвивається, велика кількість вітчизняних майстрів демонструють високий рівень професіоналізму, виходять на новий рівень та займають почесні призові місця не лише у всеукраїнських конкурсах, а й у міжнародних.

Прогресуючий розвиток у сфері конкурсів перукарського мистецтва розкриває перед майстрами нові перспективи, соціальні зрушення, що спричиняють поширення моди і піднімають нашу країну на щабolini вище у світовому рейтингу модної індустрії. Саме тому незмінно актуальним є дослідження конкурсів, де демонструються сучасні стильові напрями, форми, кольорові рішення, застосовуються найновітніші технології. Та на особливу увагу заслуговують творчі методи, які виражають характерні риси певних проектних образів, що впливають на напрями діяльності сучасної індустрії моди в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науково-методичній літературі проблемі розвитку конкурсів професійного спрямування приділяється недостатньо уваги, хоча напрями та стилі зачісок неодноразово розглядалися у контексті поняття «імідж». Зокрема «видовищну зачіску» досліджували С. П. Лубяньська та О. Н. Кулешкова. Так, у роботі «Основи дизайну зачіски» розкрито основну суть видовищних зачісок як окремого виду. У праці «Дизайн зачіски» визначено та конкретизовано види видовищних зачісок у формах перспективної та арт-зачіски [9, с. 43]. Зачіску у своїй науковій роботі «Культурно-естетичні доміанти ініціації в перукарському

мистецтві (на прикладі первісної культури)» досліджує О. П. Костюк. Він розглядає зачіску поряд з іншими елементами культури, такими як костюм, головний убір, аксесуари, прикраси і різноманітні доповнення, грим, маска, татуювання тощо, і стверджує, що вона виконує не тільки суто утилітарні функції, а насамперед є формою адаптації людини до простору навколишнього середовища, зовнішнього світу [3, с. 46]. Однак щодо розвитку та організації конкурсів перукарського мистецтва, науковцями це згадувалося лише побіжно і не стало предметом спеціального дослідження.

Мета статті: здійснити порівняльний аналіз розвитку конкурсів перукарського мистецтва в Україні від етапів становлення до сьогоднішніх днів; розкрити поняття «мистецтво», «індустрія моди», «індустрія краси»; дослідити сутність конкурсів професійного спрямування як складової індустрії моди; визначити вплив професійних конкурсів, подіумних показів та фестивалів на подальшу творчість та розвиток майстра.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історичні відомості стосовно перукарського мистецтва дають можливість ознайомлення з його еволюцією впродовж усього часу існування людства. Словосполучення «перукарське мистецтво» широко почало вживатися в ХХ ст.; на сьогоднішній день воно зазначене в офіційному виданні Міністерства освіти і науки України в галузевих стандартах вищої освіти України, де зазначено напрям підготовки «Дизайн» та спеціальність «Перукарське мистецтво та декоративна косметика».

Освітньо-кваліфікаційна характеристика є державним нормативним документом, у якому узагальнюється зміст вищої освіти, тобто відображаються цілі вищої освіти та професійної підготовки, визначається місце фахівця у структурі галузей економіки держави і вимоги до його компетентності, інших соціально важливих властивостей та якостей [1, с. 4].

Досліджуючи сам термін «мистецтво», ми з'ясували, що він є взагалі другою назвою художньої творчості: узагальнене, збірне поняття про всі види художньої творчості або конкретні мистецтва. Часом це слово означає окремий вид художньої творчості. Мистецтво — це, головним чином, жива людська діяльність, без якої і будь-які шедеври втрачають свою цінність.

Існує чимало критеріїв для його розрізнення або класифікації.

У контексті нашої публікації ми досліджуємо мистецтво як творчість та виробництво. Власне, сукупність діяльностей, спрямованих на виготовлення предметів мистецтва, організацію системи користування художніми надбаннями (від виставочної та конкурсної діяльності до індустрії «шоу-бізнесу»), підготовку нових генерацій майстрів (художня професійна освіта різних ступенів, форм та напрямків), виховання споживачів мистецтва (пропаганда творів мистецтва, реклама), науковий аналіз характеру культурно-мистецького процесу в суспільстві (художня критика, мистец-

цтвознавство, історія та теорія мистецтва), нарешті, створення належної матеріально-технічної та виробничої бази для художньої творчості, а також забезпечення належних умов для громадських форм культурно-мистецького життя (конкурсні та виставочні павільйони, театри, концертні зали) [6].

Значно вужчим є поняття «індустрія моди», що означає особливу сферу людської діяльності з виготовленням, поширенням і споживанням предметів, попит на які формується під впливом сезонних тенденцій моди (одяг, взуття, косметика, зачіска тощо).

В Україні індустрії моди практично не існувало. Це викликано багатьма чинниками. З одного боку, радянські ідеологи вважали моду негативним проявом капіталізму — марнотратством та засобом розмежування людей. З іншого — централізована планова економіка не могла забезпечити задоволення швидкозмінного попиту населення на нові сучасні речі. Проте потреба у створенні модного вигляду була настільки сильною, що західні тенденції, хоч зі значним запізненням та спрощенням, проникали до радянської буденності найрізноманітнішими способами.

Новий імпульс для розвитку вітчизняна мода здобула після розпаду Радянського Союзу та проголошення незалежності України. Почали проводитись численні фестивалі, конкурси, покази, виставки, були започатковані «Тижні української моди», видавалися журнали мод.

У широкому розумінні «індустрія моди» — це творча індустрія, в якій моделюються, проєктуються, виробляються й поширюються елементи та зразки найбільш актуальної на певний період часу зовнішності. Поряд із цим визначенням існує й інше, «індустрія краси» — галузь, що об'єднує виробників косметичної сировини, косметики і парфумерії, дистрибуторські, торговельні компанії та салонний бізнес із метою виробництва, поширення та реалізації продукції (надання послуг) для покращення зовнішності [5, с. 7–8]. Дуже широко ці питання у своїх наукових публікаціях висвітлює дизайнер, кандидат мистецтвознавства, розробник і викладач авторських курсів «Індустрії моди», «Фешен-прогнозування», дослідник історії й теорії моди М. Т. Мельник.

Повертаючись до історії розкриття нашої теми, хотілося би зазначити, що розвиток майстерності перукарів — це історичний процес, у якому нове покоління увібрало досвід своїх попередників, їхні досягнення і намагалося створити щось нове, небувале, задовольняючи смаки й потреби клієнтів. Конкуренція між майстрами перукарського мистецтва за всіх часів була і є умовою розвитку їхньої майстерності. Тому проведення конкурсів, подіумних показів, фестивалів перукарського мистецтва стало відкритою формою змагань, розвитку професійної майстерності учасників, а також джерелом нових ідей та напрямків розвитку моди, шоу-бізнесу.

Витоки історії свідчать нам, проте, що до 1960 р. офіційних змагань між вітчизняними перукарями практично не проводилось. Лише

на початку 1970-х рр. в Україні почали проводити республіканські конкурси перукарського мистецтва, їхнім талановитим організатором був А. Ямпольський — одна із яскравих постатей в історії перукарської справи в Україні, на той час єдиний в СРСР суддя міжнародної категорії.

1971 р. відбувся перший Всеукраїнський конкурс у м. Львові, де змагалися 27 команд, у складі кожної з них були чоловічий і жіночий майстри та дві моделі.

Наступним кроком у розвитку конкурсного руху став VIII Всесоюзний конкурс професійних перукарів і косметологів, який відбувся у Києві 1988 р. Саме на цьому конкурсі українська команда досягла найвищих результатів. У різні часи до складу збірної команди українських майстрів і збірної Радянського Союзу входили Р. Потапова, О. Ляпіч, Є. Факторович, Л. Степанова, Т. Бондаренко, Л. Дерев'яненко, О. Фурман, С. Сас, І. Штирьов, В. Міхеєва. Дехто з них згодом стали судьями національних і міжнародних конкурсів; крім того, вони виховали плеяду нині видатних українських майстрів [2]. Аналізуючи історичний етап зародження вітчизняних конкурсів, ми з упевненістю можемо зазначити, що він став вагомим поштовхом для сфери розвитку конкурсів, показів та фестивалів сучасної індустрії перукарського мистецтва та дизайну зачісок у цілому. Вимоги до оформлення зачісок змінилися, з'явилися нові критерії оцінювання, велику увагу стали привертати видовищні зачіски та образи, які раніше не створювалися і не представлялися до розгляду та оцінювання журі.

Протягом останніх років в Україні набирають популярності подіумні покази зачісок, що передбачають презентації колекцій відомих дизайнерів зачісок та початківців, з урахуванням правил організації. При цьому враховуються особливості кольорового та світлового оформлення подіуму з точки зору ефективного впливу на глядача для максимально позитивного сприйняття моделей зачісок. Головна мета подіумного показу — довготривалий вплив на свідомість глядача, формування естетичного смаку та відчуття стилю. Подіумний показ є невід'ємною складовою індустрії моди. Є. Федорова у своїй публікації «Видовищна зачіска як частина сучасного іміджу» наводить приклад щодо демонстрації подіумних зачісок, який розглядає С. П. Лубянська. А саме: що у демонстрації можуть бути покази популярних, перспективних зачісок та покази арт-зачісок.

Подіумні покази часто проводяться в рамках конкурсів під патронатом Спілки перукарів України, що була заснована 1997 р. як всеукраїнська організація, з 1998 р. в Україні проводяться національні та регіональні конкурси професійного спрямування, такі як Відкритий фестиваль з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу «Ексклюзив» (м. Тернопіль); Відкритий відбірковий тур Чемпіонату України з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу «Молоді таланти України» (м. Дніпро); Відкритий відбірковий тур Чемпіонату України з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу

«Золотий Лев» (м. Львів); Відкритий відбірковий тур Чемпіонату України з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу «Кубок Києва» (м. Київ); Відкритий відбірковий тур Чемпіонату України з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу «Кубок Півдня» (м. Одеса); Відкритий Чемпіонат України з перукарського мистецтва, нігтьової естетики і макіяжу — конкурсну частину цієї важливої події країни в галузі індустрії краси складають переможці відкритих відбіркових турів, про які зазначалося раніше.

Ці конкурси відкрили нам імена вже добре знайомих, визнаних не лише в Україні, а й за її межами майстрів перукарського мистецтва, які досягли статусу суддів національних чемпіонатів, майстрів-експертів міжнародного класу, таких як В. Дюденко, І. Фраюк, І. Пикуш, В. Міхєєва, Т. Васильєва, О. Войнова, В. Тарасюк, О. Філоненко, К. Кавелашвілі, В. Ніколаєв. Вони є яскравим прикладом наслідування для майстрів, які лише розпочинають свій творчий шлях.

Досліджуючи тему, ми з упевненістю можемо зазначити, що не лише Спілка перукарів України робить вагомий внесок у розвиток перукарського мистецтва, а й найкращі спеціалізовані навчальні заклади сприяють популяризації індустрії моди, організовуючи та проводячи конкурси, фестивалі та покази.

Цікавим та масштабним є фестиваль, у рамках якого відбувається конкурс, що протягом багатьох років об'єднує юних майстрів перукарського мистецтва у Київському національному університеті культури і мистецтв, — Всеукраїнський фестиваль молодих дизайнерів зачіски та стилю. Участь у фестивалі беруть студенти з усієї України. Головним організатором цієї феєрії краси є завідувач кафедри індустрії моди Л. П. Дихнич.

Тематика конкурсної програми змінюється щороку, і це є цікавим фактором, який приваблює конкурсантів до участі. 18 травня 2017 р. конкурсна програма Всеукраїнського фестивалю молодих дизайнерів зачіски та стилю «Євро-бум» проходила за наступними номінаціями: «Вечірня зачіска на манекені», «Подіумний образ «Музичні стилі», «Постижні вироби «Музична феєрія», «Комерційний вечірній макіяж», «FACE CHART», «FASHION-ілюстрація» та «FASHION-відео».

Кожен учасник мав змогу обрати номінацію і створювати справжні дива перукарського мистецтва — надзвичайні б'юті-образи. Підготовка до фестивалю проходить у фахових мистецьких лабораторіях академії «Pivot Point», де високоповажне журі мало змогу оцінити учасників фестивалю та обрати кращих із кращих.

Творчість юних дизайнерів оцінювало професійне журі у складі голови — Є. Калкатова, майстра міжнародного класу, розробника унікальних перукарських технологій, власника салону краси «Kalkatoff», Ю. Царьова, провідного стиліста, Н. Івановської, майстра-пастежера. Під час фестивалю відбулася неймовірна шоу-програма — дефіле моделей, нагородження учасників конкурсу та майстер-класи від провідних перукарів і стилістів країни.

Щороку фестиваль молодих дизайнерів зачіски та стилю проходить на найвищому рівні. Професійні журі залишаються у захваті від обдарованої молоді, а найкреативніших запрошують на стажування до кращих салонів краси Києва. Фестиваль є прекрасною нагодою для молодих дизайнерів отримати серйозні та глибокі враження, стати свідками художніх відкриттів, обмінятися досвідом і, врешті-решт, реалізувати себе в майбутній професії.

Також у столиці нашої країни відбувається Міжнародний фестиваль перукарського мистецтва, моди і дизайну «Кришталевий Янгол» — щорічний форум фахівців з перукарського мистецтва, декоративної косметики, дизайнерів та шанувальників моди і краси, організаторами якого є Вищий навчальний заклад «Київська Академія перукарського мистецтва» та конфедерація СМС-САТ України (офіційний представник Всесвітньої Конфедерації перукарів). Фестиваль було започатковано у 2001 р. З 2006 р. він набув статусу міжнародного: іноземні фахівці з перукарського мистецтва стають учасниками як конкурсної програми, так і шоу-програм.

Високий рівень організації, творчого підходу та професійності учасників не залишився поза увагою керівництва Всесвітньої Конференції перукарів (СМС). У вересні 2008 р. організатора фестивалю приймають у члени СМС та надають почесне право офіційно представляти Україну у цій світовій організації. Саме тому з 2009 р. фестиваль стає офіційним заходом Всесвітньої Конференції перукарів [7].

Тип проекту — творчий (спеціальна діяльність не має детально опрацьованої структури, вона розвивається, підпорядковуючись кінцевому результату — видовищу, логіці спільної діяльності, інтересам учасників проекту). Масштабність проекту — більше 500 учасників та більше 3000 глядачів. Тривалість проведення проекту — від двох до чотирьох днів. Періодичність — один раз на рік.

Фестиваль «Кришталевий Янгол» є масштабним проектом, який включає декілька окремих творчих проектів: Чемпіонат арт-зачіски, фейс-арту і нейл-дизайну «Fantasy Style» (конкурси фантазійної зачіски, макіяжу, нейл-дизайну, боді-арту, брейдингу); чемпіонат з перукарського мистецтва «Кубок Євразії» (конкурси вечірньої та весільної зачісок, чоловічої та жіночої стрижок); Чемпіонат з колористики «Estel Color»; шоу-програму «Fantasy Evening»; презентацію української трендової сезонної колекції «Ukrainian Trends of Hairstyles» (покази сезонних тенденцій моди у перукарському мистецтві від стилістів Конфедерації СМС-САТ України); шоу-програму «Fashion Evening», шоу закордонних учасників фестивалю — «Інтер-стиль» (шоу-покази з елементами майстер-класу від іноземних топ-стилістів) та фінальне гала-шоу фестивалю (грандіозне, унікальне, театралізоване і феєричне видовище краси та високої моди від організатора фестивалю — Київської Академії перукарського мистецтва).

Проект «Міжнародний Фестиваль перукарського мистецтва, моди і краси "Кришталевий

Янгол») дістав схвалення й масову підтримку викладачів і студентів, які побачили у ньому не лише можливість показу своїх творчих досягнень, але й стартовий майданчик для створення власного іміджу професіонала. Щорічне проведення фестивалю дозволяє студентам побачити динаміку свого творчого розвитку та професійного зростання. Фестиваль виступає тренінгом не тільки професійних умінь та креативності, а й навчає студентів працювати в команді, формує уміння вирішувати проблемні завдання, розширює світогляд, розвиває естетичний смак та емоційно збагачує. Участь у фестивалі представників «світового перукарського мистецтва» підняла його до рівня міжнародного форуму краси та творчості [4, с. 89–90].

Одним із останніх масштабних зареєстрованих та проведених конкурсів в Україні є міжнародний конкурс професійної майстерності «WorldSkills International», що проводиться за підтримки Міністерства освіти і науки України та Державної служби зайнятості. Конкурс передбачає 11 професійних компетенцій, одна з яких — саме перукарське мистецтво.

WorldSkills International (WSI) — міжнародна некомерційна асоціація, метою якої є підвищення статусу стандартів професійної підготовки та кваліфікації, популяризація робочих професій через проведення міжнародних змагань по всьому світі. Асоціація створена у 1946 р.

Основною її діяльністю стала організація змагань професійної майстерності WorldSkills для молодих людей у віці від 16 до 25 років — раз на два роки в різних країнах, що є членами асоціації. У даний час основною метою руху є мотивація молодих людей до отримання професійної підготовки. Ці змагання також називають «Олімпіадою серед тих, хто вміє працювати руками».

У даний час WorldSkills є найбільшим у світі змаганням професійної майстерності.

Професійна освіта України долучилася до міжнародного руху професійної майстерності «WorldSkills International» — найбільших у світі змагань професійної майстерності для учнів професійно-технічних училищ, коледжів, студентів університетів, молодих кваліфікованих робітників, що вперше відбувся у Києві 31 жовтня 2016 р. Про це повідомив заступник Міністра освіти і науки П. Хобзей під час брифінгу 19 жовтня 2016 р.

П. Хобзей підкреслив значення конкурсів майстерності для підняття престижу робітничих професій. За його словами, сьогодні на ринку праці існує великий попит на висококваліфікованих робітників. Однак є розрив між якістю підготовки в навчальних закладах і потребою роботодавця. «Завдання Міністерства освіти і науки, професійно-технічних закладів освіти — разом із роботодавцями зробити так, щоб підготовка робітника відповідала вимогам часу. І цей конкурс — один із таких заходів, де надзвичайно талановиті фахівці можуть показати найвищий рівень своєї кваліфікації», — зазначив заступник Міністра. Тому Міністерство відгукнулося на пропозицію долучитися до міжнародного руху професійної майстерності.

Голова громадської організації «WorldSkills Ukraine» С. Рибак на проведеному брифінгу зацентрував увагу на важливість участі України в міжнародному русі WorldSkills International, що сприятиме інтеграції професійної освіти України у міжнародну систему підготовки кадрів. Також С. Рибак наголосив, що це перший конкурс в Україні за правилами руху, до якого приєдналося більш як 70 країн світу.

Конкурс передбачав два етапи: регіональний та всеукраїнський. Регіональний проходив в областях України та м. Київ на площадках навчальних закладів, які виступили з пропозицією організувати професійні змагання.

Відкриття конкурсу відбулося за участю Прем'єр-міністра України В. Гройсмана, Міністра освіти і науки України Л. Гриневич, Міністра соціальної політики А. Реви, Міністра молоді та спорту України І. Жданова, Глави Адміністрації Президента України І. Райніна.

Фінал конкурсу з компетенції «Перукарське мистецтво» проходив у Київському вищому професійному училищі швейного та перукарського мистецтва. У даній компетенції взяли участь 20 конкурсантів із різних областей України [8].

Одним із останніх започаткованих на Київщині форумів перукарського мистецтва став Перший регіональний конкурс молодих дизайнерів зачіски «Перлина Надросся», який проходив 27 квітня 2017 р. в м. Біла Церква. Засновником і організатором його є Білоцерківський коледж сервісу та дизайну на чолі з директором А. О. Степурою та головою циклової комісії коледжу напряму «Перукарське мистецтво» Ю. В. Шмегельською. Конкурс відбувся під патронатом Білоцерківської міської ради та за сприяння Спільки перукарів України і компанії ESTEL-professional.

У конкурсі взяли участь студенти та учні навчальних закладів Києва, Київської, Вінницької областей, майстри салонів та перукарень міста та регіону. Близько 60 учасників — молодих майстрів, студентів та учнів навчальних закладів регіону продемонстрували фахові здобутки в п'яти номінаціях: «Весільна зачіска», «Сучасна чоловіча стрижка», «Коктейльна зачіска з елементами локонів та кучерів», «Сучасна жіноча стрижка прогресивної форми» та «Фантазійна зачіска з постижерним виробом».

Оцінювали конкурсні роботи учасників висококваліфіковані журі на чолі з головою — І. Фраюк, членом Міжнародної спілки перукарів, багаторазовим переможцем Чемпіонатів світу та України з перукарського мистецтва.

Регіональний конкурс молодих дизайнерів зачіски проводився з метою сприяння розвитку творчих та професійних здібностей фахівців перукарського мистецтва, покращення якості послуг, розвитку міжрегіональних зв'язків у даній галузі між салонами краси, перукарнями та профільними навчальними закладами.

Вдале проведення конкурсу є вагомим поштовхом для подальшого його розвитку та для мотивації фахівців перукарського мистецтва до підвищення свого професійного рівня.

Висновки з даного дослідження. Підсумовуючи, можемо зазначити, що в Україні щорічно проводяться конкурси, фестивали та покази останніх тенденцій в індустрії моди перукарського мистецтва, котрі, порівняно з попередніми, знайшли новий прояв; трансформувались, ввібрали в себе сучасні віяння вітчизняної та зарубіжної моди; виражають сміливі ідеї еkleктичного характеру — і акцентують увагу на повсякденних, зручних рішеннях побутових зачісок.

Конкурси дають нам змогу розкрити нові імена талановитих майстрів, які мають потенціал реалізувати себе в обраній, творчій професії; зорієнтувати молодь до вибору перспективної професії у спеціалізованих вітчизняних навчальних закладах; запропонувати глядачам неймовірно вражаючі видовища, презентуючи моделі фантазійних зачісок та цікаві колекції арт-образів різноманітної тематики; оцінити та підвищити якість надання послуг.

Таким чином, бачимо, що розвиток перукарського мистецтва в сучасній індустрії моди та краси ХХІ ст., як ніколи раніше, прогресує, стає інтернаціональним, більш активно процвітає в межах самої країни, поступово змінюючи тенденції. Сьогодні конкурси перукарського мистецтва перероджуються на своєрідний прояв Високої моди і Україна здобуває почесні призові місця у світових чемпіонатах на рівні з іншими країнами.

Література:

1. Комплекс нормативних документів для розробки складових системи вищої освіти. Додаток 1 до наказу Міністерства України від 31.07.1998 р. N 285 (v0285281-98) зі змінами та доповненнями, що введені розпорядженням Міністерства освіти і науки України від 05.03.2001 р. N 28-р. [Текст] // Інформаційний вісник «Вища освіта». — 2003. — № 11. — 55 с.
2. Конкурси перукарів як форма розвитку професійної майстерності [Електронний ресурс] // UA.TextReferat.com. — 2008. — 5 січня. — Режим доступу : <http://ua.textreferat.com/referat-13908-1.html> (дата звернення : 21.09.2017). — Назва з екрана.
3. Костюк О. П. Культурно-естетичні доміанти ініціації в перукарському мистецтві (на прикладі первісної культури) [Текст] / О. П. Костюк // ScienceRise : науковий журнал. — 2016. — № 12/1 (29). — С. 46–49.
4. Лубянська С. П. Методика викладання фахових дисциплін з перукарського мистецтва [Текст] : навч.-метод. посіб. / С. П. Лубянська, І. П. Борщ, А. С. Філімонова. — К. : Кондор, 2016. — 220 с.
5. Мельник М. Т. Індустрія моди [Текст] : навч. посіб. / М. Т. Мельник. — К. : Ліра-К, 2013. — 264 с.
6. Мистецтво як художня творчість [Електронний ресурс] // Osvida.ua. — 2010. — 17 жовтня. — Режим доступу : <http://osvida.ua/vnz/reports/culture/10881/> (дата звернення : 21.09.2017). — Назва з екрана.
7. Міжнародний фестиваль перукарського мистецтва моди і дизайну «Кришталевий Янгол» [Електронний

ресурс] : вебсайт фестивалю. — Режим доступу : <http://crystal-angel.com.ua> (дата звернення : 21.09.2017). — Назва з екрана.

8. У МОН обговорили питання проведення конкурсу професійної майстерності «WorldSkills Ukraine» [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України // Урядовий портал. — 2016. — 7 липня. — Режим доступу: http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=249169096 (дата звернення : 21.09.2017). — Назва з екрана.
9. Федорова Є. В. Видовищна зачіска як частина сучасного іміджу [Текст] / Є. В. Федорова // Вісник ХДАДМ. — Х. : ХДАДМ. — 2016. — № 6. — С. 42–48.

References:

1. Kompleks normatyvnykh dokumentiv dlya rozrobky skladovykh systemy vyshchoyi osvity. Dodatok 1 do nakazu Minosvity Ukrayiny vid 31.07.1998 r. N 285 (v0285281-98) zi zminamy ta dopovnennyamy, shcho vvedeni rozporядzhenniam Ministerstva osvity i nauky Ukrayiny vid 05.03.2001 r. N 28-r. (2003). *Informatsiynyy visnyk "Vyshcha osvita" — Information bulletin "Higher Education"*, 11. (In Ukrainian).
2. Konkursy perukariv yak forma rozvytku profesiynoyi maysternosti [Competitions of Hairdressers as a Form of Development of Professional Skills]. (2008, January 5). *UA.TextReferat.com*. Retrieved from <http://ua.textreferat.com/referat-13908-1.html>. (In Ukrainian).
3. Kostyuk, O. P. (2016). Kul'turno-estetychni dominanty initsiatsiyi v perukars'komu mystetstvi (na przykladi pervisnoyi kul'tury) [Cultural and Aesthetic Dominance of Initiation in Hairdresser's Art (on an example of primitive culture)]. *ScienceRise*, 12/1 (29), 46–49. (In Ukrainian).
4. Lubyans'ka, S. P., Borshch, I. P., Filimonova, A. S. (2016). *Metodyka vykladannya fakhovykh dysyplin z perukars'koho mystetstva* [Method of Teaching of Professional Disciplines in Hairdressing Art]. Kyiv : Kondor. (In Ukrainian).
5. Mel'nyk, M. T. (2013). *Industriya mody* [Fashion Industry]. Kyiv : Lira-K. (In Ukrainian).
6. Mystetstvo yak khudozhnya tvorchist' [Art as Artistic Creativity]. (2010, October 17). *Osvida.ua*. Retrieved from <http://osvida.ua/vnz/reports/culture/10881/>. (In Ukrainian).
7. Mizhnarodnyy festyval' perukars'koho mystetstva mody i dyzaynu "Kryshhtalevyi Yanhol" [International Festival of Hairdressing Art of Fashion and Design "Crystal Angel"]. (n. d.). Retrieved from <http://crystal-angel.com.ua> (data zvernennya : 21.09.2017). (In Ukrainian).
8. Ministerstvo osvity i nauky Ukrayiny (2016, July 7). U MON obhovoryly pytannya provedennya konkursu profesiynoyi maysternosti "WorldSkills Ukraine" [In MES Discussed the Issue of Skills of "WorldSkills Ukraine"]. *Uryadovyy portal — Government Portal*. Retrieved from http://www.kmu.gov.ua/control/publish/article?art_id=249169096. (In Ukrainian).
9. Fedorova, Ye. V. (2016). Vydovyshchna zachiska yak chastyna suchasnoho imidzhu [Fascinating Hairstyle As Part of the Modern Image]. *Visnyk KHDADM — Bulletin of KSADA*, 6, 42–48. (In Ukrainian).

Рецензент статті: Дихнич Л. П., кандидат історичних наук, доцент кафедри індустрії моди, Київський національний університет культури і мистецтв

Стаття надійшла до редакції 09.10.2017